

2204-3g

provincie **HOLLAND**
ZUID

**ADVIES OVER REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU
VOOR HET MILIEUEFFECTRAPPORT
VOOR DE DIJKVERSTERKING
NIEUWE MAASDIJK TE KRIMPEN AAN DEN IJSSEL**

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
december 2010

Inhoudsopgave		Pagina
I	Inleiding	3
II	Advies over reikwijdte en detailniveau	4
	1. Hoofdpunten van het MER	7
	2. Achtergrond en besluitvorming	
	2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel	8
	2.2 Beleidskader en te noemen besluiten	8
	3. Alternatieven en referentie	8
	4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen	9
	4.1 Algemeen	9
	4.2 Bodem en water	9
	4.3 Natuur	10
	4.4 Woon- en leefmilieu en verkeersveiligheid	11
	4.5 Landschap en cultuurhistorie	11
	4.6 Overige aspecten	12
	Bijlage 1	13
	Bijlage 2	15
III	Zienswijzen: samenvatting en reacties	17

I INLEIDING

Gedeputeerde staten van Zuid-Holland hebben op 29 september 2010 een mededeling ontvangen van het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) voor een projectplan voor de versterking van een dijktraject langs de noordzijde van de Nieuwe Maas te Krimpen aan den IJssel. Het bedoelde dijktraject is gelegen tussen hectometerpaal 22.1 + 80 meter en hectometerpaal 22.5, in totaal 220 meter lang. Gelet op de lengte is het project niet m.e.r.-plichtig. Er is echter sprake van een kansrijk alternatief waarbij de dijk verlegd kan worden. En daarvoor dient, gelet op de C-lijst (onderdeel C 12.1) van het Besluit m.e.r., een milieueffectrapport (MER) te worden opgesteld. Bevoegd gezag voor de goedkeuring van het versterkingsplan conform artikel 5.4 van de Waterwet zijn Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

De m.e.r.-procedure is van start gegaan met de bekendmaking van de mededeling in de IJssel-en Lekstreek van 20 oktober 2010. De mededeling heeft van 25 oktober tot en met 22 november 2010 ter inzage gelegen. De ingebrachte zienswijzen zijn in hoofdstuk III kort samengevat en van een reactie voorzien.

Op 19 oktober 2010 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (verder aangeduid als 'de Commissie') een werkbezoek gebracht aan het dijktraject Nieuwe Maasdijk, waarbij de initiatiefnemer en het bevoegd gezag aanwezig waren. De Commissie heeft op 13 december 2010 haar advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau voor het MER.

De bij de provincie Zuid-Holland ingediende zienswijzen zijn onder meer naar de Commissie gezonden en deze heeft daar kennis van genomen. Indien van belang heeft de Commissie de zienswijzen in haar advies verwerkt.

Het voorliggende advies van het bevoegd gezag over de reikwijdte en het detailniveau is niet zelfstandig leesbaar; het dient in samenhang met de mededeling gelezen worden.

II

ADVIES OVER REIKWIJDTE EN DETAILNIVEAU

Gelet op de compleetheid en de bruikbaarheid van het advies van de Commissie heeft het bevoegd gezag besloten het advies over de reikwijdte en het detailniveau vast te stellen conform het advies van de Commissie, inclusief onderstaande aanvullingen.

Het advies is vanaf bladzijde 5 integraal weergegeven.

De aanvullingen hebben betrekking op de volgende punten.

4.6 Overige aspecten

Voeg een zo volledige afkortingen-, acroniemen- en begrippenlijst toe.

Dijkversterking Krimpen aan den IJssel

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

13 december 2010 / rapportnummer 2484-37

1. Hoofdpunten van het MER

Een deel van de primaire waterkering langs de Nieuwe Maas en de Lek voldoet niet aan de wettelijke veiligheidsnorm. Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wil een dijkvak ter hoogte van de Stormpolder¹ aan de Lekdijk in de bebouwde kom van de gemeente Krimpen aan den IJssel versterken, maar ziet ook een dijkverlegging als een kansrijke oplossingsrichting. Voor de besluitvorming over het projectplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn bevoegd gezag.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie')² beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een beschrijving van het voornemen en een onderbouwing van de alternatieven en van de plaats van de milieuaspecten daarin;
- een beschrijving van de gevolgen van de dijkversterking voor natuurwaarden (beschermde dier- en plantensoorten). Geef zowel maatregelen aan die negatieve gevolgen kunnen minimaliseren als maatregelen die leiden tot positieve gevolgen voor de natuur;
- een beschrijving van de gevolgen van de dijkversterking voor de landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Geef de maatregelen aan die getroffen kunnen worden om de landschappelijke inpassing te optimaliseren en negatieve gevolgen voor de cultuurhistorie te minimaliseren;
- een beschrijving van de samenhang en de gevolgen van het voornemen voor de hydraulische randvoorwaarden op de rivier;
- een goede publieksvriendelijke samenvatting, voorzien van overzichtelijk en goed leesbaar kaartmateriaal toegespitst op de problematiek van het MER (het onderzoek naar en de afweging van het alternatief dijkverlegging).

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op het mededelingrapport voor de milieueffectrapportage 'Deelproject dijkversterking Krimpen a/d IJssel, Project dijkversterking Krimpen' (hierna 'mededeling' genoemd). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de mededeling voldoende aan de orde komen.

---

¹ Van hectometerpaal 22.1 + 80 meter tot hectometerpaal 22.4.

² Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*. In bijlage 2 vindt u de zienswijzen die de Commissie bij haar advisering heeft betrokken.

2. Achtergrond en besluitvorming

2.1 Achtergrond, probleemstelling en doel

In het stroomgebied van de Lek speelt momenteel een groot aantal projecten dat de waterveiligheid aangaat. Al deze projecten delen de doelstelling de hoogwaterveiligheid voor de omgeving van de Lek te garanderen. Ga in het MER in op de samenhang tussen de diverse plannen en projecten die in de omgeving worden verkend. Denk hierbij specifiek aan de lopende projecten binnen het Ruimte voor de Rivier programma en het Delta (deel) programma "Rijnmond-Drechtsteden".

In de mededeling wordt aangegeven dat de dijk op de meeste plekken niet aan de veiligheidseisen voldoet door een tekort aan kruinhoogte en/of een stabiliteitsprobleem. Een voldoende sterkte van de dijk voor waterstanden die statistisch eens in de 2000 jaar voorkomen, is voor deze dijkkring de norm. Geef in het MER een heldere omschrijving van de doelstelling van het voornemen. Beschrijf daarbij op welke randvoorwaarden deze doelstelling is gebaseerd die, op basis van de huidige inzichten, gelden voor de situatie na ten minste 50 jaar. Geef aan hoe op basis van ontwerprandvoorwaarden, rekening houdend met beleidsonzekerheden, tot een toekomstvast ontwerp is gekomen. Geef ook aan hoe de hoog en hoe sterk de nieuwe dijk wordt uitgevoerd, met welke factoren rekening wordt gehouden en wat dit betekent in termen van veiligheid.

2.2 Beleidskader en te nemen besluiten

In hoofdstuk 4 van de mededeling is de wet- en regelgeving en het beleid opgesomd waarmee rekening gehouden moet worden bij de besluitvorming over de dijkversterking. Geef in het MER aan of de principeoplossingen of alternatieven passen binnen de randvoorwaarden uit deze wet- en regelgeving en dit beleid. Ofwel: welke consequenties voor het voornemen hebben wet- en regelgeving en beleid.

Geef een volledig en samenhangend beeld van de (vervolg)besluiten, vergunningen en ontheffingen, die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de dijkversterking, en van de instanties die daarvoor bevoegd gezag zijn.

3. Alternatieven en referentie

De notitie geeft een goed beeld van de alternatieven die in het MER onderzocht zullen worden. Beschrijf in hoeverre bij de oplossing dijkversterking gebruik gemaakt kan worden van het bestaande grondmassief van het buitendijkse industrieterrein 'De Krom'. Gebruik van het bestaande grondmassief geeft mogelijk minder kosten en minder milieugevolgen. Denk daarbij aan de realisering van een doorgaande hoogwaterkering over het industrieterrein door aanpassing of herinrichting van het industrieterrein, zoals het verhogen van een weg door het industrieterrein en aanleg van waterkerende muurtjes.

Geef een beschrijving van de referentiesituatie waarmee de alternatieven worden vergeleken. De referentiesituatie bestaat uit de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling. Onder de autonome ontwikkeling wordt de toekomstige ontwikkeling van het milieu verstaan, zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Deze toekomstige milieusituatie bestaat uit de ontwikkeling van de huidige activiteiten in het studiegebied en uit nieuwe activiteiten waarover besluitvorming heeft plaatsgevonden. Maak voor zover ontwikkelingen onzeker zijn gebruik van scenario's of gevoeligheidsanalyses.

Hoofdstuk 5 van de notitie geeft al een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu. Neem deze in het MER over en vul dit waar nodig aan tot op het juiste detailniveau voor het maken van keuzes. Het detailniveau wordt bepaald door de mate waarin de milieugevolgen voor de alternatieven onderscheidend zijn, zowel ten opzichte van de referentie als ten opzichte van elkaar. Dit betekent bijvoorbeeld dat in beeld moet worden gebracht waar welke (beschermd) biotopen (habitats) met flora en fauna zich op dit moment op en rond de dijk en om het bedrijventerrein 'de Krom' bevinden en wat de landschappelijke en cultuurhistorische waarde is van de dijk en zijn omgeving.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Beschrijf de referentiesituatie, de milieueffecten van de alternatieven en de te treffen mitigerende maatregelen zoveel mogelijk kwantitatief. Geef de effecten weer in overzichtstabellen en op kaart. Maak onderscheid tussen effecten tijdens de aanleg- en de gebruiksfase.

Het studiegebied is het gebied waar milieugevolgen verwacht kunnen worden. Geef op kaart het studiegebied aan.

Besteed in het MER aandacht aan de materiaalkeuze. Ga daarbij in op duurzaamheid, esthetische en ecologische aspecten.

4.2 Bodem en water

Besteed in het MER aandacht aan:

- de effecten op het rivierbeheer, met name van het alternatief van de rivierwaartse dijkverlegging;
- de effecten (zowel positief als negatief) van wateroverlast op het bedrijventerrein bij de verschillende alternatieven;
- de effecten op geohydrologie (grondwaterstromingen, kwel, infiltratie en grondwaterkwaliteit). Beschouw daarbij de geologische opbouw van het gebied en de ruimtelijke variatie daarin;
- de effecten op het oppervlaktewaterstelsel;

- zettingen zowel ter plaatse van de dijk als in de directe omgeving, de gevolgen voor de aanleghoogte van de dijk en de mogelijke gevolgen voor aanwezige bebouwing;
- grondverzet en de logistiek van aan- en afvoer van grond en eventueel hiervoor noodzakelijke depots;
- de mogelijkheden voor optimalisatie van de grondbalans van dit project met andere projecten in de omgeving;
- de wijze waarop omgegaan wordt met de aangetoonde en potentieel aanwezige bodemverontreinigingen.

4.3 Natuur

Geef aan welke kenmerkende biotopen (habitats) en soorten aanwezig zijn in het beïnvloede gebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Ga daarna in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan voor welke ingrepen de biotopen en soorten gevoelig zijn. Beschrijf voor welke kenmerkende en/of kwalificerende biotopen en dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn. Ga in op de aard van de gevolgen³ en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Beschrijf maatregelen die de negatieve gevolgen kunnen beperken of voorkomen.

Geef aan welke kansen voor de natuur gecreëerd kunnen worden met het voornemen. Het gaat zowel om:

1. de mogelijkheid de (verlegde) dijk zoveel mogelijk in het groen af te werken met een klei of zavel laag met daarop een soortenrijke erosiebestendige Glanshaver-Vossenstaartgrasland, als om;
2. handhaving dan wel herinrichten van de camouflerende vloedbos- en struweelzone op de grens van EHS en het industrieterrein bij het alternatief Dijkverlegging.

Deze twee natuurontwikkelingsmogelijkheden kunnen als variant van de alternatieven worden beschreven.

Gebiedsbescherming

De beoogde locatie voor de dijkversterking ligt buiten de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (en Natura 2000). De rivier is wel onderdeel van de EHS. Verder liggen er in de directe omgeving nog twee gebieden binnen de begrenzing van de EHS. Dit zijn de gebieden Stormpoldervloedbos en De Zaag. Geef op kaart aan waar deze gebieden zijn gelegen ten opzichte van de locaties van de dijkversterkingsmaatregelen of dijkverlegging. Beschrijf de 'wezenlijke kenmerken en waarden' van deze gebieden. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op de actuele en potentiële kenmerken en waarden van de EHS heeft.⁴

³ Geef aan of het gaat om vernietiging van biotoop en leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld geluid, of verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding. Maak daarbij onderscheid tussen inrichtingsfase en definitieve fase na afronding.

⁴ Zuid-Hollands Landschap vraagt om aandacht te besteden naar gevolgen van een buitenwaartse versterking van de dijk en eventueel daaruit voortvloeiende aanpassingen van de havens en de vaargeul in de Sliksloot op de oeverbegroeiing van het Stormpoldervloedbos, zie zienswijze 5, bijlage 2.

Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' principe. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' principe provinciaal is uitgewerkt in een toetsingskader⁵.

Beschrijf bij eventuele gevolgen welke mitigerende en eventueel compenserende maatregelen genomen kunnen worden. Bepaal ook wat de invloed van het voornemen is in cumulatie met andere activiteiten die in of in de nabijheid van de beschermde gebieden plaatsvinden.

Soortenbescherming⁶

Uit een quickscan⁷ is naar voren gekomen dat er in (de omgeving van) dijktraject 1 verschillende beschermde soorten voor kunnen komen. Geef in het MER aan waar welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten in het plangebied voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt⁸. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de beschermde soorten en bepaal daarbij of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats⁹. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort. Beschrijf maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen, zoals het uitvoeren van werkzaamheden buiten kwetsbare perioden voor soorten.

4.4 Woon- en leefmilieu en verkeersveiligheid

Geef in het MER inzicht in de gevolgen van de alternatieven voor de woon- en leefomgeving. Ga daarbij in op het aantal woningen en/of andere gebouwen dat eventueel moet worden verplaatst of gesloopt. Bespreek tevens de mate van (geluid)hinder van de aanleg voor omwonenden en de mate van hinder voor landbouw en recreatie, op de verkeerscirculatie, verkeersveiligheid en de bereikbaarheid van woningen en aanliggende percelen.

4.5 Landschap en cultuurhistorie

De 'Landschapsanalyse dijkversterkingsplan Krimpen aan den IJssel en Krimpen aan de Lek'¹⁰ bevat een goede inventarisatie van de landschappelijk en cultuurhistorisch relevante aspecten. Neem deze in het MER over en ga in op hun bijdrage aan de herkenbaarheid en gaafheid van de dijk en aan de ensemblewaarde van de dijk en zijn omgeving.

---

⁵ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

⁶ Op de website www.minInv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

⁷ Schillemans, M. en A. Rijkse; Tauw, in opdracht van Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard, Quickscan natuurwetgeving Lekdijk te Krimpen aan den IJssel, 28 januari 2010.

⁸ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er vier verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort. Er wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende categorieën: tabel 1 (algemene soorten), tabel 2 (overige soorten), tabel 3 (Bijlage IV Habitatrichtlijn- / bijlage 1 AMvB-soorten) en vogels.

⁹ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

¹⁰ rapport 9V6281.A0 van het HHKS, dd 22-06-2010

Geef bij de beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische gevolgen van het voornemen tot dijkversterking aan hoe de aandachtspunten, zoals vastgelegd in de landschapsanalyse, daarin zijn betrokken. Besteed in het bijzonder aandacht aan de eenheid in vormgeving van het dijkprofiel, de overgangen tussen dijkgedeelten, de ordening tussen dijk en opritten en het materiaalgebruik. Besteed ook aandacht aan de doorzichten naar de polder en de afstand tussen bebouwing en kruin. Beschrijf de effecten van alternatieven en varianten. Ondersteun de beschrijving en effectbepaling met helder beeldmateriaal.

Neem in het MER een kaart op met daarop weergegeven de aanwezige monumenten. Beschrijf de archeologische (verwachtings)waarden uit het (verkennend) booronderzoek. Geef daarbij inzicht in de gevolgen van verdroging of vernatting voor de conservering van eventueel bodemarchief. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn.¹¹

4.6 Overige milieuaspecten

Volg voor de milieueffecten van de overige onderdelen (recreatie, bebouwing, verkeer) de in de mededeling genoemde werkwijze/beoordelingscriteria.

---

¹¹ Hiertoe dienen voor het MER de onderzoeksstappen 'bureauonderzoek', 'inventariserend veldonderzoek karterende fase' en 'inventariserend veldonderzoek waarderende fase' te worden doorlopen, voorzover de resultaten van de voorafgaande onderzoeksstap hier aanleiding toe geven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland

Besluit: het projectplan

Categorie Besluit m.e.r.: C12.1

Activiteit: het versterken van een dijkvak ter hoogte van de Stormpolder aan de Lekdijk in de bebouwde kom van de gemeente Krimpen aan den IJssel met mogelijk een dijkverlegging.

Procedurele gegevens:

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 25 oktober 2010 tot en met 22 november 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 19 oktober 2010

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 13 december 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

ir. B. Barten (werkgroepsecretaris)

ir. D.A. Boogert

ir. L.D. Boom

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

dr. F.H. Everts

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de hierna genoemde informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Mededeling milieueffectrapportage Deelproject dijkversterking Krimpen a/d IJssel Project dijkversterking Krimpen, d.d. 20 augustus 2010;
- Landschapsanalyse dijkversterkingsplan Krimpen aan den IJssel en Krimpen aan de Lek, d.d. 22 juni 2010, kenmerk 9V6281.AO

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. M. Vis en J. Wachtendonk, Krimpen a/d IJssel
2. C. Oosterom, Krimpen a/d IJssel (+ 3 medeondertekenaars)
3. Fam. F. Verloop, Krimpen a/d IJssel
4. Martens Aannemingsbedrijf B.V., Lekkerkerk
5. Stichting Zuid-Hollands Landschap, Rotterdam
6. J. van Tol, Krimpen a/d IJssel
7. A. Zwanenburg en D. Zwanenburg-Brusse, Krimpen a/d IJssel
8. Fam. W. Scherer, Krimpen a/d IJssel
9. C.P. van der Winden, J.F. van der Vlies, Krimpen a/d IJssel (+ 37 medeondertekenaars)
10. J. de Boom, Krimpen a/d IJssel
11. L.J.M. Over de Vest, Krimpen a/d IJssel
12. Watersportvereniging "De Hollandse IJssel", Krimpen a/d IJssel
13. Scouting Jan Willem Friso, Krimpen a/d IJssel

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Dijkversterking Krimpen aan den IJssel

Het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wil een dijkvak ter hoogte van de Stormpolder aan de Lekdijk in Krimpen aan den IJssel versterken, maar ziet ook een dijkverlegging als een kansrijke oplossingsrichting. Voor de besluitvorming over het projectplan wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland zijn bevoegd gezag.

ISBN: 978-90-421-3176-7

III Samenvatting van de ingediende zienswijzen en de reacties van het bevoegd gezag daarop.

N.B. Bij terugkerende thema's in de zienswijzen wordt verwezen naar de reactie op de zienswijze waarin dit thema eerder aan de orde is gesteld. Veel in zienswijzen genoemde zaken, zoals planschade, onteigening, inrichtingsplannen enzovoorts komen niet in de projectnota/MER (waar dit advies voor reikwijdte en detailniveau specifiek voor bedoeld is) aan de orde, maar wel in het proces van het projectplan voor de dijkversterking. Dit proces loopt parallel met het proces voor de m.e.r. en is voor een belangrijk deel identiek.

1. Stichting Het Zuid-Hollands Landschap, Nesserdijk 368, 3063 NE Rotterdam, verzonden 11 november 2010, ontvangen 17 november 2010.

Het Zuid-Hollands Landschap wijst erop dat in de omgeving van de dijk waardevolle natuurgebieden liggen die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), zoals de Nieuwe Maas, de Zaag en het Stormpoldervloedbos. In deze gebieden geldt het "nee, tenzij-regime", hetgeen inhoudt dat geen ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden behalve indien er geen alternatieven zijn en er sprake is van groot openbaar belang. Verzocht wordt in het MER alle aspecten te onderzoeken die van directe of indirecte invloed kunnen zijn op de EHS. Vooral de buitendijkse versterking kan van invloed zijn op het Stormpoldervloedbos.

Dit alternatief en eventuele aanpassingen van havens en vaargeul zou tot meer golfslag op de oeverbeschoeiing van dit bos kunnen leiden met mogelijk negatieve gevolgen, zoals oeverafslag. Daartoe dienen mitigerende en compenserende maatregelen genomen te worden.

Reactie

Onder 4.3 van hoofdstuk II wordt onder het kopje Gebiedsbescherming gevraagd de door het Zuid-Hollands Landschap genoemde beschrijvingen en de te nemen maatregelen in het MER te vermelden. Ook wordt verzocht de gevolgen van de alternatieven voor de natuur in het gebied in beeld te brengen.

2. Fam. W. Scherer, Lekdijk 182, 2921 AG Krimpen aan den IJssel, verzonden 9 november 2010, ontvangen 10 november 2010.

Insprekers zijn van mening dat een nieuwe dijk buitenom een betere optie is dan versterking van de bestaande dijk.

Reactie

In dit advies voor de reikwijdte en detailniveau van het MER wordt gevraagd de alternatieven en de effecten daarvan te beschrijven. Zoals vermeld in de "Mededeling milieueffectrapportage", waarmee het voornemen is bekendgemaakt, vormt de omliegging van de dijk een kansrijk alternatief. In het MER zal de initiatiefnemer uiteindelijk, op basis van alle afwegingen tot een voorkeursalternatief komen.

3. John van Tol, Lekdijk 218, 2921 AH Krimpen aan den IJssel, verzonden 7 november 2010, ontvangen 10 november 2010.

De heer Van Tol spreekt zijn voorkeur uit voor de variant buitenom. Deze optie zal weinig overlast aan de bewoners geven en geen schade aan woningen veroorzaken.

Reactie

Zie de reactie onder 2.

4. A. Zwanenburg en D. Zwanenburg-Brussee, Lekdijk 246, 2921 AH Krimpen aan den IJssel, verzonden 10 november 2010, ontvangen 11 november 2010.

- a) Insprekers pleiten voor de aanleg van een nieuwe dijk buitendijks. Hiermee worden alle problemen opgelost, ook voor het aansluitend stukje dijk. De aanvoer over water van materialen voor de aanleg van een nieuwe dijk is gemakkelijk.
- b) De werkzaamheden van de versterking van de huidige dijk zullen veel verkeersproblemen opleveren.
- c) De bewoners langs de dijk zullen ook veel overlast ondervinden.

Reactie

Ad a) Zie reactie onder 2.

Ad b) en c) Verwezen wordt naar 4.4 van dit advies.

5. Monique Vis, Jeroen Wachtendonk, Lekdijk 71, 2921 AC Krimpen aan den IJssel, verzonden 14 november 2010, ontvangen 17 november 2010.

- a) Het aanleggen van een dijk buiten het industrieterrein om spreekt veel meer aan, aldus insprekers, omdat er minder overlast zal zijn.
- b) Er is buitenom ook meer ruimte om de plannen uit te voeren.
- c) Door een nieuwe dijk aan te leggen ontstaan meer mogelijkheden om de verkeersproblemen op de bestaande dijk aan te pakken.

Reactie

Ad a) en c) Zie 4.4 van dit advies

Ad b) Zie hoofdstuk 1 en 3 van het advies en de reactie onder 2.

6. T. Oosterom-de Boom, Lekdijk 192;

C. Oosterom, Lekdijk 210;

A. de Boom, Lekdijk 212;

L.F. Elshout, Lekdijk 208;

allen 2921 AH Krimpen aan den IJssel, verzonden 16 november 2010, ontvangen 18 november 2010.

Insprekers hebben bezwaar tegen het versterken van de bestaande dijk.

- a) Gelet op ervaringen zijn insprekers er zeker van dat er schade aan de woningen zal ontstaan
- b) Het aanbrengen van damwandplanken en buispalen dient met een trillingarme methode te worden aangebracht.
- c) Door het aanbrengen van een dijktalud met een hellinghoek van 1:1,5 zal de teen van de dijk tegen de woning van insprekers aan komen. Dit leidt tot minder woongenot en is nadelig voor de waarde van de woningen.
- d) Voor het omleggen van de nutsleidingen zal vlak bij de niet onderheide woningen gegraven moeten worden, hetgeen tot overlast zal leiden. Daarnaast wordt gevreesd voor storingen van de door de leidingen geleverde diensten.
- e) Indien de woningen tijdens de werkzaamheden niet bereikbaar zijn vanaf de dijk hebben bewoners geen alternatief.
- f) Op de huidige dijk kan de parkeerproblematiek aangepakt worden.
- g) Het aanbrengen van een dijk buitenom zou alle bovenstaande overlast kunnen voorkomen.
- h) Op de nieuwe dijk zou een wandelpad aangebracht kunnen worden

Reactie

Ad a) en b) en d) t/m e) Voor deze aspecten wordt verwezen naar 4.4 van het advies, waar het

woon-en leefmilieu wordt behandeld.

Ad c) Waardedaling van woningen is geen aspect dat in het MER wordt behandeld. Te zijner tijd treedt het Hoogheemraadschap in contact met de betrokkenen.

Ad g) en h) Zie reactie onder 2.

7. Fam. F. Verloop, Lekdijk 206, 2921 AH Krimpen aan den IJssel, verzonden 5 november 2010, ontvangen 18 november 2010.

Insprekers spreken hun voorkeur uit voor een nieuwe dijk buitenom in verband met de verkeersproblemen op de huidige dijk.

Reactie

Zie reactie onder 2 en 5, ad a) en c).

8. Martens Aannemingsbedrijf B.V., Postbus 2582, 2940 AB Lekkerkerk, verzonden 16 november 2010, ontvangen 18 november 2010.

a) Het aannemingsbedrijf zal extra transportkosten moeten maken om zijn opslagterrein op het industrieterrein de Krom te bereiken. Dit omdat bij afsluiting van de dijk vanaf Krimpen aan den IJssel de transporten via Krimpen aan de Lek zullen moeten gaan.

b) Gevreesd wordt dat het verkeer over de dijk tussen beide plaatsen ernstig gehinderd zal worden indien grote transporten met bouwketen en bekistingswanden deze omweg moeten maken.

Reactie

Ad a) Vergoeding van extra te maken kosten is geen aspect dat in een MER aan de orde komt. Te zijner tijd zal het Hoogheemraadschap hierover in contact treden met insprekers.

Ad b) Zie 4.4 van het advies. De initiatiefnemer zal daarnaast met de aannemer zorg dragen dat de verkeershinder zo minimaal mogelijk is.

9. Mr. drs. C.P. van der Winden en Mr. J.F. van der Vlies, Lekdijk 238,

J. Verspuij, Lekdijk 212-a,

C. van der Blom-Dekker, Lekdijk 250,

Fam. Van der Meer, Lekdijk 172,

Fam. Snoei, Lekdijk 180,

Fam. Lorenzini, Lekdijk 184,

Fam. Wielman, Lekdijk 186,

W. Wachtendonk, Lekdijk 194,

P.W. Hagestein, Lekdijk 198,

J. Jansen, Lekdijk 200,

F. Verloop, Lekdijk 206,

Fam. Hoogendijk, Lekdijk 220,

Fam. Hoogendijk, Lekdijk 222,

Fam. Den Besten, Lekdijk 228,

Fam. De Bakker, Lekdijk 230,

Fam. Kastelein, Lekdijk 244,

Fam. Van Wijngaarden, Lekdijk 240,

Fam. Scholten, Lekdijk 248,

Fam. Hoffstaetter, Lekdijk 168,

Fam. Rodenhuis, Lekdijk 178,

Fam. Swanborn, Lekdijk 176,

Fam. Groenewegen, Lekdijk 188,

**Fam. Rook, Lekdijk 196,
Fam. Schauwstra, Lekdijk 204,
A. Snoei, Lekdijk 226,
H. van den Graaf, Lekdijk 232,
Fam. Meulstee, Lekdijk, 236,
H.J. Rak, Lekdijk 234,
P. en D. Broere, Lekdijk 73,
E.J. Rooy, Griendstraat 29,
Maaskant meubel-en interieurbouw, Griendstraat 10-21,
Code Groep B.V., Griendstraat 17,
Micro Beton, Griendstraat 18,
Vromans Design, Griend 7,
Braanker Zonwering, Slikslootstraat 8a,
D. en B. Kelder, Lekdijk 102,
allen te Krimpen aan den IJssel, verzonden 17 november 2010, ontvangen 19 november 2010.**

- a) Insprekers nodigen de provinciale bestuurders uit die betrokken zijn bij het dijkversterkingsproject om de situatie ter plekke te komen bekijken en mondelinge toelichting van insprekers te willen aanhoren. Dit om bestuurders te overtuigen van hun mening dat het alternatief dijkomlegging de enig denkbare oplossing is. Gewezen wordt op de passages uit de "Mededeling milieueffectrapportage" waaruit blijkt dat het Hoogheemraadschap het alternatief dijkomlegging ook als zeer kansrijk beschouwt.
- b) Insprekers vrezen dat het versterken van de bestaande dijk als goedkoper wordt beschouwd dan het aanleggen van een nieuwe dijk en dat dit kostenaspect zwaar weegt bij het Hoogheemraadschap. Het op een later tijdstip versterken van het aansluitend stuk dijk zal de uiteindelijke kosten veel hoger maken.
- c) Verhoging van de kosten zal ook veroorzaakt worden door vergoeding van schade aan huizen en tuinen. Gevreesd wordt ook voor onherstelbare schade waardoor de Nadeelcompensatieregeling Schieland en Krimpenewaard niet toegepast kan worden.
- d) Ook vrezen insprekers schade aan tuinen door verplaatsing van nutsvoorzieningen.
- e) De bereikbaarheid van woningen anders dan via de dijktrap is niet mogelijk.
- f) De waarde van de woningen zal dalen door grondverwerving door het Hoogheemraadschap.
- g) Voorzien wordt dat het woongenot aangetast wordt indien de bestaande dijk verbreed wordt, omdat de voortuinen zullen verdwijnen.
- h) Bedrijven gelegen in het bedrijventerrein De Krom zullen inkomsten derven door de slechte bereikbaarheid gedurende de werkzaamheden.
- i) Ook voor bewoners aan de dijk levert de bereikbaarheid grote problemen op, o.a. door hoge omrijfactor en het verwijderen van de dijktrappen.
- j) Gevreesd wordt dat de hulpdiensten niet tijdig ter plekke kunnen zijn.
- k) Er zullen ernstige parkeerproblemen ontstaan.
- l) Verwacht wordt dat er lucht- geluid- en trillinghinder zal optreden.
- m) Bewoners zijn verontrust over de bodemverontreiniging in de dijk en de eventueel benodigde sanering daarvan in relatie tot hun gezondheid.
- n) Verwerving van gronden door het Hoogheemraadschap zou een andere bestemming daaraan geven, hetgeen niet past binnen het vigerend bestemmingsplan.
- o) Verwerving van gronden binnen 2 meter van woningen is in strijd met het eigen beleid van het Hoogheemraadschap.
- p) Een nieuwe dijk buitenom voorkomt vrijwel alle bovengenoemde gevreesde hinder en schade; bovendien zullen toekomstige dijkverhogingen makkelijker uitgevoerd kunnen worden, kan er

tijdens stormseizoen doorgewerkt worden en zal de nieuwe dijk vrijwel niet belast worden.
q) Tenslotte wijzen insprekers erop dat ook al zou het niet mogelijk zijn een dijk buitenom aan te leggen, het onmogelijk blijft de huidige dijk te versterken omdat daarvoor geen ruimte is.

Reactie

Ad a) en p) Bij de Provincie Zuid-Holland is het vaststellen, namens Gedeputeerde Staten, van het advies over de Reikwijdte en Detailniveau ten behoeve van het MER voor de dijkversterking Nieuwe Maasdijk te Krimpen aan den IJssel door het bestuur gemandateerd aan het bureauhoofd van het bureau Milieueffectrapportage. Dit bureauhoofd heeft te kennen gegeven dat hij uit de door de initiatiefnemer ingediende informatie en mondelinge toelichtingen voldoende op de hoogte is om het advies vast te kunnen stellen zonder verdere toelichting ter plaatse. Hierbij heeft hij zich ook een actief oordeel gevormd over deze zienswijze in relatie tot de fase waarin het proces van de dijkversterking zich bevindt. In deze fase heeft er nog geen besluitvorming plaatsgevonden over welk alternatief gekozen wordt. In de vervolgpcedure krijgen insprekers de mogelijkheid hun zienswijze daarover in te dienen.

Daarnaast heeft de werkgroep van de Commissie voor de Milieueffectrapportage op 19 oktober 2010 een bezoek gebracht aan het dijktraject en heeft de situatie ter plekke in ogenschouw genomen en in haar advies, dat integraal door het bevoegd gezag is overgenomen, deze visuele inspectie meegenomen, evenals de ingediende zienswijzen.

In dit stadium van het proces worden nog geen keuzes uit de alternatieven gemaakt. In het advies van de Commissie voor de m.e.r., wordt gevraagd diverse alternatieven en de daarbij behorende effecten te beschrijven. Dit zal in het MER gebeuren waarna het voorkeursalternatief door het Hoogheemraadschap gekozen wordt. Bij die keuze wordt rekening gehouden met de ingediende zienswijzen en de belangen van betrokkenen. Dit voorkeursalternatief wordt in het dijkversterkingsplan gedetailleerd uitgewerkt.

Ad b) Het kostenaspect maakt deel uit van de overwegingen bij de keuze van het voorkeursalternatief. Zie onder hoofdstuk 3 van dit advies en 6.5 van de "Mededeling milieueffectrapportage".

Ad c), d), f) en h) Compensatie wegens geleden schade, waardedaling van woningprijzen en inkomstenderving zijn geen aspecten die in een MER aan de orde komen. Te zijner tijd zal het Hoogheemraadschap hierover in contact treden met insprekers.

Ad e) en k) Tijdens de werkzaamheden zal per dijkdeel dat aangepakt wordt door de aannemer en het Hoogheemraadschap in contact getreden worden met de desbetreffende aanwonenden en/of bedrijven inzake de bereikbaarheid en parkeermogelijkheden. Ook zullen er tijdelijke voorzieningen getroffen worden, zie ook 4.4 van dit advies.

Ad g), i), j) en l) Onder 4.4 van het advies wordt verzocht op deze onderwerpen in het MER in te gaan. Aantasting van woongenot zal zoveel mogelijk worden voorkomen of verzacht.

Ad l) Onder 4.4 wordt de initiatiefnemer gevraagd in het MER in te gaan op de aspecten lucht-geluid- en trillinghinder. In de "Mededeling milieueffectrapportage" wordt onder 7.7 reeds aangegeven dat deze aspecten in het MER zullen worden beschouwd.

Ad m) Zie onder 4.2 van dit advies.

Ad n) en o) Verwerving van gronden en het beleid van het Hoogheemraadschap ten aanzien daarvan is geen onderwerp dat in een MER wordt behandeld. In het dijkversterkingsplan zal hierop worden ingegaan. Indien de eventueel te onteigenen gronden niet de bestemming dijken hebben in het bestemmingsplan, dan kan de gemeente verzocht worden het plan te wijzigen. Zie ook onder 2.1, Beleidskader en te nemen besluiten van dit advies.

Ad q) Over de (on)mogelijkheden van de alternatieven en varianten wordt in dit advies in Hoofdstuk 3 gevraagd deze goed in het MER te beschrijven.

10. L.J.M. Over de Vest en A. Over de Vest-Kegge, Lekdijk 164, 2921 AG Krimpen aan den IJssel, verzonden 15 november 2010, ontvangen 22 november 2010.

- a) Insprekers spreken hun voorkeur uit voor een nieuwe dijk buitenom.
- b) Gevreesd wordt voor schade aan de woningen door versterkingswerkzaamheden aan de bestaande dijk.
- c) Ook maken insprekers zich zorgen over het niveau van het grondwater indien dit zou veranderen door plaatsing van damwanden.
- d) Naar de mening van insprekers is dijkomlegging een goedkoper alternatief dan versterking van de huidige dijk.
- e) Bij een dijkomlegging kan de huidige dijk wellicht worden verbreed zodat er parkeerplaatsen en fiets-/voetpaden kunnen worden aangelegd.
- f) Een dijkomlegging heeft ook het voordeel dat het beheer van de dijk volledig in handen is en blijft van het Hoogheemraadschap.

Reactie

Ad a) Zie reactie onder 2.

Ad b) Verwezen wordt naar 4.4 van dit advies.

Ad c) Onder 4.2 van dit advies wordt uitvoerig gevraagd de gevolgen voor grondwater etc. te beschrijven.

Ad d) Zie reactie onder 9 ad b).

Ad e) Onder 4.4. en 4.6 wordt onder meer gevraagd de verkeersaspecten bij de diverse alternatieven te beschrijven.

Ad f) Het in eigendom hebben van gronden ten behoeve van toekomstig beheer wordt in het dijkversterkingsplan behandeld en zal naar verwachting worden betrokken in het MER bij het bepalen van het voorkeursalternatief.

11. Jan de Boom, Lekdijk 166, 2921 AG Krimpen aan den IJssel, verzonden 18 november 2010, ontvangen 19 november 2010.

- a) De heer De Boom ziet als meest acceptabele oplossing de versterking buitenom, waardoor er minder overlast voor de bewoners aan de dijk zal ontstaan.
- b) Door deze oplossing zal de verkoopwaarde van de woningen niet aangetast worden.

Reactie

Ad a) Zie reactie onder 2.

Ad b) Zie reactie onder 6 ad c)

12. Watersportvereniging "De Hollandse IJssel", ir. M. Slingerland, voorzitter. Secretariaat: Postbus 231, 2920 AE Krimpen aan den IJssel, verzonden 17 november 2010, ontvangen 22 november 2010.

- a) Inspreker wijst erop dat indien gekozen wordt voor het alternatief van de dijkomlegging dit op een aantal activiteiten en objecten van de watersportvereniging van invloed zal zijn. Dit zijn onder meer activiteiten die riviergerelateerd zijn, zoals stalling en tewaterlating van schepen, hellingen van motorboten en zeiljachten, afsputplaats met bezinkput, loods en werkplaats, toegangshek en parkeervoorzieningen enz.
- b) Gevreesd wordt dat werkzaamheden aan de dijk en/of veranderingen aan de oever van invloed zullen zijn op de havenbodem, dan wel op het dichtslibben van de haven.
- c) Inspreker gaat ervan uit dat in goed overleg bovengenoemde mogelijke probleempunten zullen worden opgelost, dan wel verzacht.

Reactie

De meeste van deze zienswijzen zijn geen zaken die in het MER aan de orde komen. Voor zover het algemene milieuaspecten betreft komen deze aan de orde onder 4.2 en 4.4 van dit advies. De meeste andere aspecten zullen ten dele in het dijkversterkingsplan behandeld worden, en ten dele tijdens de uitvoering in overleg tussen de inspreker, de aannemer en het Hoogheemraadschap. Uitgangspunt daarbij is dat in principe verloren gegane zaken gecompenseerd worden. Ook dit zal in het dijkversterkingsplan gedetailleerd uitgewerkt worden.

13. Scouting Jan Willem Friso, François Pels, beheerder en Michel Winnubst, voorzitter. Toepad 1, 2921 AZ Krimpen aan den IJssel, verzonden 23 november 2010, ontvangen 29 november 2010.

- a) Insprekers geven een introductie van de vereniging en haar doelstellingen. Tevens worden de redenen voor de keuze van de huidige locatie aan de Sliksloot, ter hoogte van Griendstraat 6, uiteengezet.
- b) Indien gekozen wordt voor het kansrijke alternatief voor de dijkversterking buitenom betekent dit dat werkzaamheden ten dele op het terrein van de scouting zullen plaatsvinden. Insprekers gaan ervan uit dat na afloop het terrein in dezelfde staat of beter opgeleverd zal worden.
- c) Het aanleggen van een wandelpad over de nieuwe dijk en dus over het scoutingterrein wordt geen goed idee gevonden.
- d) Gedurende de werkzaamheden, die geschat worden op 2 jaar, dient er in de nabije omgeving in Krimpen aan den IJssel een alternatieve locatie te worden aangeboden die aan de eisen van de scouting voldoet.
- e) Insprekers willen hun medewerking verlenen aan de plannen, maar accepteren geen nadelige gevolgen hiervan.

Reactie

De zienswijze is buiten de inspraaktermijn, die eindigde op 22 november 2010, bij het bevoegd gezag binnengekomen. Ambtshalve wordt ingegaan op de aangedragen aspecten.

Ad a) Wordt voor kennisgeving aangenomen.

Ad b) tot en met e) Indien de initiatiefnemer als voorkeursalternatief kiest voor de versterking buitenom zal in het dijkversterkingsplan aangegeven worden hoe omgegaan zal worden met de diverse terreinen waar de nieuwe dijk zal komen te liggen, zowel gedurende de werkzaamheden als in de definitieve fase. In het MER zal hier niet gedetailleerd op in worden gegaan. Onder 4.4. van dit alternatief wordt in algemene zin hiernaar gevraagd.

Ad d) en e) Over de individuele, materiële en immateriële gevolgen gedurende werkzaamheden zal door het Hoogheemraadschap in contact getreden worden met alle belanghebbenden.